

Hvala Bogu, obraz Gine Lollobrigida je ostal cel

Morda bo kdo rekel, da je mišljen naš naslov ironično. Nikakor ne. Veseli smo, da je ostal lep obraz slavne igralkice, bivše žene našega slavnega rojaka Milka Škofiča ne- poškodovan, ko se je zaletela te dni s svojim Roll Roycem ali kako se že imenuje njen krasni avto, v cestno ograjo na »Cesti sonca«. Priznamo, da tudi mi radi vidimo njen lepi obraz na filmskem platnu, kot mnogi drugi, in svet bi ne bil v nobenem oziru nič na boljšem, če bi bila ostala Gina s splošnim nosom ali z grdimi brazgotinami na nežnih licih.

Vendar pa se nam zdi, da je italijanski in svetovni tisk posvetil temu ne ravno zgodovinskemu dogodku le malo preveč pozornosti in prostora. Na svetu se dogajajo velike in hude stvari: upori, revolucije, spopadi, narodi se bore za samoodločbo in neodvisnost, za osvoboditev od tuje okupacije, v Indiji in v Biafri umirajo mnogi od lakote, okrog Berlina spet narašča napetost, vrstijo se gospodarske in politične krize, vsa Evropa živi v večnem strahu pred novimi zapletlaji in pred vojno, katere nevarnost ždi stalno na obzorju kot grozeč hudourni oblak — toda nenadno se zavemo, ob velikih naslovih in dolgih člankih v največjih dnevnikih in tednikih, da je nos Gine Lollobrigide prav tako važen. Ali ni to tolažljivo?

Morda pa le ne preveč. Včasih se namreč človeku zazdi, da je lestvica pomembnosti ljudi in dogajanj nekoliko zmešana. Če rogovilita po cestah v Franciji ali v Nemčiji dva odstotka univerzitetnih študentov, sinov bogatih advokatov, ministrov in industrijskih ravnateljev, in zamaknjeno vzklikata Mao Tse Tungu in Che Guevaru ter krvoločno zahtevata popolno zrušenje vsakršnega družbenega reda, »etablimenta«, menda zato, ker jim je storil veliko krivico, ko jim je nudil vse fiste udobnosti in študijske olajšave, ki jih drugih 98 odst. študentov ni imelo in njih dva odstotka deležna neprimerno večje pozornosti televizije in tiska kakor vseh ostalih 98 odstotkov. In šele ta pozornost — ostalo neprestano poudarjanje njihovih »kontestacij« v televiziji in v naslovih čez cele kolone — jim daje pomen, ki ga v resnici nimajo zmedene revolucionarne sanje nimajo, saj v njih ni prostora za tiste ljudi in narode na svetu, ki najhujše trpijo. To je »revolucija«, ki melje na prazno in se hrani s prividi in podžiga z mamili.

Prav tako neprestano beremo in gledamo slike o duhovnikih »kontestatorjih«, ki jih najbrž tudi ni več kot dva odstotka. Res je, da imajo v marsičem prav, toda Cerkev je s svojim vatikanskim koncilom dokazala, da se odločno želi prenoviti. S takimi anarhični-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Po občnem zboru:

ZA TRDNOST IN UGLED SLOV. SKUPNOSTI

Tajništvo Slov. skupnosti nam je poslalo poročilo o občnem zboru Slov. skupnosti, ki ga objavljamo v glavnih odstavkih.

V nedeljo, 16. t.m., je bil v Trstu občni zbor Slovenske skupnosti. Uvodno besedo je imel predsednik dr. Janko Jež, ki je poudaril pomen Slovenske skupnosti posebno v današnjih okoliščinah, važnost pomladitve njenih kadrov in njeno rastoče uveljavljanje v javnem življenju. Po pozivu na enotnost se je spomnil pred kratkim preminulega buditelja dr. Engelberta Besednjaka.

Sledila so poročila tajnika ter izvoljenih predstavnikov. Tajnik dr. Štoka je poročal o doslej opravljenem organizacijskem političnem delu. Ob ravnanju je zlasti ponovni uspeh Slovenske skupnosti na parlamentarnih in deželnozborskih volitvah ter pozitivni pomen obiska manjšinskih zastopnikov pri slovesni vladi v Ljubljani. Zelo obširno je poročal o poteku pogajanj s strankami leve sredine in razčlenil vsebino sporazuma za tržaško občino. O svoji dejavnosti so še poročali: dr. Štoka za delovanje v deželnem svetu, Rudolf za pokrajinsko upravo ter dr. Dolhar za tržaški občinski svet.

Sledila je obširna, tehtna in živahna diskusija o vseh poročilih, med katero so bili osvetljeni tudi razni problemi z najrazličnejših področij, ki zadevajo obstoj in napredek slovenske narodne skupnosti. Iz raznih izjav diskutantov je prišlo do izraza zadovoljstvo nad uspehom pri deželnih volitvah, ki so še enkrat pokazale slovensko strnjeno in enotnost. Vsi so izrekli tudi zahtevo, naj Slovenska skupnost nadaljuje delo za utrditev enotnosti na osnovi demokratičnih načel in pluralizma.

Občni zbor je po izčrpnih ocenah pozitivnih in negativnih plati predlaganega sporazuma s strankami leve sredine spričlo splošnega političnega položaja Slovencev na Tržaškem odobril sporazum.

Pri obravnavanju vprašanj notranje organizacije je tajništvo predlagalo, da se izpopolni sedanja statut Slovenske skupnosti. Zato je bila izvoljena komisija devetih članov, ki pripadajo vsem skupinam in skupinsko neopredeljenemu članstvu, ki naj v določenem roku pripravi zadevne predloge, nakar je bilo nadaljevanje občnega zbora preloženo na 20. april.

Pred zaključkom zborovanja je občni zbor sprejel še resolucijo, ki se tiče perečih slovenskih šolskih vprašanj.

K poročilu o občnem zboru, ki nam ga je poslalo tajništvo Slovenske skupnosti in ga delno objavljamo, moramo pripomniti naslednje:

Zadnji občni zbor nam potrjuje, kako prav je bilo, da smo v predzadnji številki, čeprav, iz razumljivih vzrokov, po daljšem oklevanju, priobčili kritičen uvodnik o razmerah v tej koaliciji. Tu je namreč zopet prišlo do izraza dejstvo, da so razmere v Slov. Skupnosti vse prej kot urejene.

Po poročilih tajništva in po ratifikaciji sporazuma, o katerih govori priobčeno poročilo, se je na občnem zboru razvnela diskusija zlasti o dveh vprašanjih: 1. o vzrokih izstopa SDZ iz Skupnosti in o vzrokih

doslednega molka vodstva Skupnosti o tem dogodku ter 2. o hudih obtožbah dr. Branka Agneletta proti Slov. skupnosti v zvezi z razlastitvami v dolinski občini.

Slov. krščansko-socialna zveza je podala s tem v zvezi sledečo izjavo:

»Odbor SKSZ je na sejah dne 13.2. in 15.2.1969 razpravljal o obtožbah, ki jih vsebuje brošura dr. Branka Agneletta »POMOČ RAZLASCENCEM V DOLINI« — Vzroki in ozadje krize Slovenske skupnosti.

SKSZ kot član Slovenske skupnosti uradno izjavlja:

1. da odklanja vsako odgovornost glede sklenitve pogodbe z dne 6.12.1965, ki jo naveda zgoraj navedena publikacija;

2. SKSZ ne nosi nobene krivde, če ni bil o postopanju Odbora za pomoč razlaščenecem in o razdelitvi odškodnine razlaščenecem do danes položen obračun, katerega je uradno na sejah zastopnikov vseh skupin dne 17.2.1966 v ul. Donizetti v Trstu in tudi osebno po svojih odbornikih vedno odločno zahtevala;

3. SKSZ meni, da je v korist Slovenske skupnosti in slovenske manjšine same, da se zgornje vprašanje čimprej razčisti, in poziva vse tiste člane Slovenske skupnosti, ki so imeli z zadevo neposredno opravka, da začasno odstopijo z odgovornih mest v skupni organizaciji, kot je v politiki naveda, dokler se težke obtožbe ne odbijejo.

4. Končno odbor SKSZ meni, da je za Slovensko skupnost koristno in nujno, da se čimprej skušajo urediti odnosi med skupinami v Slovenski skupnosti sami ter odnosi s SDZ, ki je iz Slovenske skupnosti izstopila, predvsem zaradi zgoraj omenjenega vrašanja.

Glede izstopa SDZ je prišlo na občnem zboru do ugotovitve, da ne drži razlaga, ki so jo dali nekateri člani tajništva, češ da je zadeva nepomembna, v kolikor sta dala formalno izjavo o izstopu iz Skupnosti le dva člana SDZ, in sicer ing. Sancin ter prof. Marc; vsi preostali na naši bi ostali člani Skupnosti. Izkazalo se je namreč, da so bili odsotni na občnem zboru vsi ali skoraj vsi člani SDZ, ki so se torej pokorili svojemu vodstvu.

Novi list je torej imel prav, da je zadevo misloval važnost, ki ji pre.

Boli moreče in boleče je bilo drugo vprašanje, ki je bilo sproženo v Skupnosti sami že pred leti, v javnost pa ga je spravila prej omenjena publikacija dr. Agneletta

(dalje na 2. strani)

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 23. februarja, ob: 8.00 Koledar; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. Maša; 9.50 Franck: Piece heroique za orgle. Igra Gabrijel Devetak; 10.00 Olivierijev orkester; 10.15 Poslušali boste; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Alma Meille Calvino: »Modra čepica«; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.30 Moriconi: »Vohunka v tovarni 'Farben'«. Radijska drama; 16.20 Koncert sopranistke Ileana Bratuž-Kacjan, pri klavirju Sivic; 16.40 Revija orkestrrov; 17.30 Beseda in glasba; 18.00 Miniaturni koncert; 18.30 Peterlin »Severin Sali«; 18.40 Operetne melodije; 19.15 Sedem dni v svetu; 19.30 Klasiki lahke glasbe; 20.00 Sport; 20.30 Ziva Gruden: Poklici v slovenski pesmi; 21.00 Semenj plošč; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba.

♦ PONEDELJEK, 24. februarja, ob: 7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za srednje šole; 12.00 Pianist Garner; 12.10 »Pomenek s poslušavkami«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Pacchiorijev ansambel; 17.20 Za mlade poslušavce: Car glasbenih umetnin; 18.15 Umetnost; 18.30 Radio za srednje šole; 18.50 Zbor »Constanza e Concordia« iz Rude; 19.10 »Odvetnik za vsakogar«; 19.20 Priljubljene melodije. 20.00 Sportna tribuna; 20.35 Sestanek s Fansi; 21.05 Kulturni odmevi; 21.25 Romantične melodije; 22.00 Slovenski solisti. Ljubljanski pihalni trio.

♦ TOREK, 25. februarja, ob: 7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Saksofonist Papetti; 12.00 Poklici v slovenski pesmi; 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah; 17.00 Klavirski duo Russo-Safred; 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas; 18.15 Umetnost; 18.30 Skupina »Colloquium Musicale«; 19.10 Msgr. Jakob Ukmar: »Krščanstvo je ljubezen prineslo, pešanje v veri in brezboštvo jo je pa odneslo«; 19.20 Prijetne melodije; 19.45 Zbor »J. Gallus«; 20.00 Sport; 20.35 Bellini: »Beatrice di Tenda«.

♦ SREDA, 26. februarja, ob: 7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za I. stopnjo osnovnih šol; 12.00 Na elektronske orgle igra Griffin; 12.10 Brali smo za vas; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Casamassimov orkester; 17.20 Za mlade poslušavce; 18.15 Umetnost; 18.30 Radio za I. stopnjo osnovnih šol; 18.50 Ljudske pesmi; 19.10 »Higiena in zdravje«; 19.15 Znane melodije; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert; V odmoru (21.05) za vašo knjižno polico; 21.55 Instrumentalni duo Santo & Johnny; 22.10 Zabavna glasba.

♦ CETRTEK, 27. februarja, ob: 7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Duo Morghen-Mellier; 12.00 Beseda in glasba; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Boschietjev trio; 17.20 Za mlade poslušavce: Razuštrane pesmi; 18.15 Umetnost; 18.30 Sodobni ital. skladatelji; 18.55 Mayev orkester; 19.10 Pisani balončki; 19.40 Motivi, ki vam ugajajo; 20.00 Sport; 20.35 Shakespeare: »Rihard III.«. Tragedija

♦ PETEK, 28. februarja, ob: 7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za II. stopnjo osnovnih šol; 12.00 Trobentač Calvert; 12.10 »Blagoznanstvo«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Bevilacqua orkester; 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri; 17.55 Slovenščina za Slovence; 18.15 Umetnost; 18.30 Radio za II. stopnjo osnovnih šol; 18.50 Komorni koncert; 19.15 Msgr. Janez Vodopivec: »Ljubezen — moč dialoga«; 19.25 Gershwinovi motivi; 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Opera glasba; 21.50 Veseli utrinki;

♦ SOBOTA, 1. marca, ob: 7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Karakteristični ansambli; 12.10 Kulturni odmevi; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 V tričetrtinskem taktu; 16.45 Bogomir Magajna: »Gornje mesto«; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 17.30 Za mlade poslušavce; 18.15 Umetnost. 18.30 Slovenski okteti; 18.55 Trovajolijev jazz kvartet; 19.10 »Družinski obzornik«; 19.25 Zabavali vas bodo; 20.00 Sport; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 Cijak: »Iznajdba«. Radijska igra; 21.40 Vabilo na ples; 22.40 Zabavna glasba.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna »Graphis« - Trst

Večja avtonomija republik v Jugoslaviji

V Sloveniji sprejemajo ustavne popravke, po katerih bo štela slovenska skupščina odslej štiri zборе namesto pet. Novost sedanjih ustavnih popravkov v vsej Jugoslaviji pa bo med drugim v povezani vlogi zveznega zbora narodov, v katerem bo zastopana vsaka republika z dvajsetimi poslanci avtonomni pokrajini osmet in Vojvodina pa z desetimi vsaka. Zbor narodov naj bi odločal o vseh važnejših zakonih, ki se tičejo posameznih narodov in narodnosti, ter naj bi skrbel za to, da zakoni ne bodo krivični do posameznih narodnosti in republik. Ni še znano, če bodo imele delegacije posameznih republik v tem zboru pravico veta proti zakonom, ki bi se jim zdeli krivični do njihove republike.

Ena izmed novosti ustavnih sprememb je tudi v tem — kot je bilo te dni poudarjeno v slovenskem tisku — da parlament posameznih republik ne bodo več točna kopija zveznega parlamenta in tudi ne bodo čisto enaki med seboj. Posamezne republike so si izbrale različne sisteme ureditve svojih parlamentov, četudi vsi temeljijo na več zboreh, podobno kot doslej. V splošnem se je število zborov zmanjšalo za enega (od pet na štiri), enako pa tudi število poslancev. Republiški parlamenti bodo

FRANCIJA NE BO IZSTOPILA IZ ZAHODNOEVROPSKE ZVEZE?

Pretekle dni je povzročila majhno senzacijo novica, da hoče Francija izstopiti iz Zahodnoevropske zveze, zaradi svojih nesoglasij z drugimi članicami in zlasti z Anglijo. Članica ZEZ je namreč poleg držav Skupnega trga tudi Anglija.

V sredo pa se je nenadno zvedelo, da se je Nemčija postavila na stran Francije in da je to pripravilo to zadnjo do tega, da bo »počakala« z izstopom. To najbrž ne pomeni, da Nemčija odobrava francosko nagajanje Angliji, ampak le da hoče preprečiti v Zahodnoevropski zvezi krizo, ki bi jo bilo morda zelo težko ozdraviti. De Gaulle pa je seveda zadovoljen, da se je Nemčija »vdala« francoskim zahtevam.

Po občnem zboru

(Nadalj. s I. str.)

ta. Gre za huče obtožbe, mimo katerih ni mogoče iti, pa naj bodo resnične ali neosnovane. To so izrecno poudarili razni člani, ki so posegli v diskusijo. Nemogoče pa je po našem mnenju stališče nekaterih članov sveta Slov. skupnosti, zlasti dr. Berdona in dr. Škerka, da se Slov. skupnosti vprašanje ne tiče, da je bil Odbor za pomoč razlaščenemu popolnoma samostojen organizem, ki nikomur, razen članom, ki jih je zastopal, dolžan dati obračuna o opravljenem delu. Gre v resnici za javno zadevo, javne interese in je javnost torej upravičena zvedeti, kaj je odbor delal in počel.

Dokler Slov. skupnost ne izjavi, da nima glede obtožb nobene odgovornosti, tolikor časa bo ugled Skupnosti v javnosti močno okrnjen. Tega pa ne bi smel dopustiti nihče, ki mu je pri srcu naša skupnost v zamejstvu.

imeli odslej tudi precej več pomena, ker bodo uživale republike več avtonomije nasproti zvezni vladi in parlamentu. To pa je najvažnejša novost novih ustavnih sprememb, ki vzbujajo upanje, da bo odslej tudi slovenska republika lahko precej samostojneje in zato bolj učinkovito reševala svoje gospodarske, socialne in druge probleme.

PROCESA PROTI INTELEKTUALCEM V MOSKVI

18. t. m. sta se začela v Moskvi sodna procesa (ločena) proti Irini Belogorodskaja, 22-letni sestrični že obsojene Danielove žene Larise, in proti 35-letnemu fiziku Ilju Purmistroviču.

Irina Belogorodskaja je obtožena, da je imela pri sebi pismo, v katerem je skupina pisateljev in javnih delavcev protestirala proti aretaciji sibirskega delavca Marčenko, ki je bil tudi že ena od žrtev stalinističnega terorja. Brez pravega vzroka je bil pod Stalinom obsojen na nekaj let koncentracijskega taborišča. Pozneje je bil prijatelj obsojenega pisatelja Daniela. Zaradi teh stikov so ga lani 1. avgusta tudi aretirali. Irino tudi dolže, da je imela pri sebi neki spis protistalinističnega sovietskega zgodovinarja Nekriča, ki je v svojih delih obtoževal Stalina, in tudi neki spis fizika Saharova, ki se zavzema za zmanjšanje oblasti sovjetske birokracije.

Purmistroviču pa očitajo, kolikor je znano, da je imel pri sebi knjige zaprtega pisatelja Sinjavskega. Ta dva nova procesa dokazujeta, da je sovjetska vlada še dalje odločena, da zaduši vsak glas protesta proti povratku k stalinističnim metodam v svoji notranji in zunanji politiki.

NESMISELNO IZZIVANJE NOVE VOJNE

Skupina arabskih teroristov je 18. t. m. z brzostrelkami napadla izraelsko potniško letalo družbe El Al na letališču v Zürichu, pri čemer so bili štirje potniki ranjeni. Eden od potnikov pa je s streli iz samokresa ubil enega izmed teroristov. Štiri teroriste so švicarski orožniki ujeli (med njimi eno žensko), eden pa je ušel.

Ta zahrbtni in nesmiselni napad, ki ga je mogla zamisliti samo skupina politično popolnoma neodgovornih in nevednih ljudi, pomeni nespametno izzivanje izraelskih povračilnih ukrepov. Izraelska vlada je že zagrozila z njim. Pri tem je tragično, da bo najbrž spet prizadet Libanon, ta najmanjša, najnaprednejša in najbolj miroljubna arabska država. Teroristi, ki so nakadli letalo v Zürichu, so namreč spet prišli iz Libanona; to državo najbrž izkoriščajo v svoje namene zaradi tega, da se laže izognejo nadzorstvu zahodnih policij, ker je Libanon v dobrih odnosih z Zahodom.

TEDENSKI KOLEDARČEK

23. februarja, nedelja: Peter, Damijan
24. februarja, ponedeljek: Marija, Matko
25. februarja, torek: Valpurga, Zmago
26. februarja, sredo: Srečko, Fortunat
27. februarja, četrtek: Gabrijel, Leander
28. februarja, petek: Roman, Hilarij
1. marca, sobota: Zorko, Albin

Josip Terčon - jubilant

Znani javni delavec Josip Terčon iz Nabrežine je obhajal te dni 70-letnico. Mnogi ne samo v domačem kraju ga poznajo in cenijo zaradi njegovega vedno načelnega in poštenega dela za koristi slovenske manjšine in slovenstva nasploh.

Josip Terčon se že od mladih let udeležuje vseh slovenskih političnih akcij na Primorskem in pogosto je bil med njihovimi pobudniki. V kritičnem obdobju 1952-56 je bil župan nabrežinske občine ter je v tem času dokazal vso svojo politično sposobnost in takt tako v odnosih z višjimi oblastmi, ki niso bili lahki, kot tudi nasproti občanom, ki ga zato cenijo in spoštujejo. Se vedno pa je delaven in aktivno sodeluje kot odbornik pri vodstvu nabrežinske občine, na političnem polju in na gospodarskem področju.

Prijatelji in znanci mu čestitajo k jubileju in mu voščijo še mnogo srečnih zdravih in uspešnih let. Čestitkam in voščilom se pridružuje tudi Novi list.

DVODNEVNI IZLET SGZ

Slovensko gospodarsko združenje priredi 15. marca dvodnevni izlet v Opatijo.

Sporod izleta predvideva točkavalno avtomobilsko vožnjo iz Trsta okrog Istre do Opatije, slavnostno večerjo s plesom, prenočišče, zajtrk in kosilo naslednjega dne v luksuznem hotelu Ambasador v Opatiji.

Cena izleta je 6.000 lir za osebo. Priprave se sprejemajo do 1. marca.

—0—

Izšlo je Izvestje srednjih šol (slovenskih) na Tržaškem za lansko šolsko leto.

Bogovor z Aleksejem Bregarjem

Znani gledališčnik in pesnik Aleksej Bregar je dal našemu goriškemu uredniku nekaj izjav o svojem delu.

Večkrat se sliši Vaše ime ob odskih nastopih, literarnih večerih in se oglašate tudi kot književnik. Radi bi Vas spoznali s širšo javnostjo. Bi nam hoteli povedati nekaj podatkov iz svojega življenja?

Rojen sem v Ricmanjih pri Trstu pred skoraj 33 leti. Obiskoval sem znanstveni licej v Trstu, se izšolal za gledališkega igralca pri Slovenskem gledališču v Trstu, stopil na lastno umetniško pot gledališkega poustvarjalca na ljubljanskih odrih. Mimo tega sem se pa izobraževal in proniknil v literarne sfere vse od »ljubljskih pa do inozemskih struj in pojmovanj«. Prijatelje in kolege imam vse od Varšave do Rima. Od prvih literarnih poizkusov je minilo sedem let, tudi osem. Imel sem ob tem dobre mentorje, in to celo v novogoriškem miljeju. Objavljal sem vsepovsod po malem, predvsem tam, kjer je bilo najmanj nevarnosti, da bi me nekdo označil za enosmerneža, češ, ta je 'problemčan' ali 'perspektivčan', itd. »Mladika«, »Razgleda«, »Zaliva«, »Kaplje«, »Demokracija«, »Primorski dnevnik«, »Tovariš«, »Primorske novice«, »Goriška srečanja«, pa vse tri slovenske radijske postaje, Ljubljana - Koper - Trst, vsa ta informativna sredstva prinašajo od časa do časa kako vest o mojem literarnem delu ali pa priobčujejo kak prispevek. Poleg tega sem imel več literarnih večerov, tako samostojnih kakor tudi skupnih.

Pri svojih težnjah in pri umetniškem ali literarnem delu ste naleteli včasih na ovire ali nerazumevanje?

DEZELNI SVET JE SPREJEL ZAKON ZA 490 MILIJARD LIR DRŽAVNEGA PRISPEVKA

Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je z veliko večino sprejel predlog zakona, ki na podlagi 50. člena avtonomnega statuta zahteva od države nakazilo 490 milijard lir v sedmih finančnih letih.

Po poglobljeni razpravi v svetu, ki je sledila sklepom gospodarsko-socialnega odbora in zasedanju pristojne svetovalske komisije, je bil zakon izglasovan z glasovi svetovalcev KD, PSI, PRI, Slovenske skupnosti, Furlanskega gibanja in MSI; vzdržali so se liberalci, proti pa so glasovali svetovalci PCI in PSIUP.

Nixon bo prišel prihodnji teden na obisk v Evropo.

HVALA BOGU, OBRAZ GINE LOLLO-BRIGIDA JE OSTAL CEL

(Nadaljevanje s 1. strani)

mi akcijami »kontestatorjev« pa se vnašajo v ta prenovitveni napor samo motnje in nemir, hkrati pa oživljajo in se krepijo zaradi tega reakcije konservativnih elementov tako med duhovništvom kot med verniki, ki se boje, kam bodo privedle akcije demonstriranja v cerkvah, z obračanjem hrbita oltarju, pri katerem se obhaja maša, in z zahtevami, naj postane Cerkev revolucionarna organizacija, ki bo organizirala revolucije, kar je končno dolžnost političnih in socialnih gibanj.

Vse kaže, da ima v današnjem poročanju televizije, radia in tiska prednost gola senzacija, iskanje učinka, lov na brave in preračunljivost, ki apelira na naivnost in nagnone, ne pa objektivno vrednotenje resnične važnosti dogodkov in ljudi. Glava Gine Lollobrigide ali celo samo njen nos ali lice je neprimerno važnejša od glave, recimo, kakšnega velikega filozofa, znanstvenika ali politika. Morda samo za nekatere. Toda ti nekateri skušajo dopovedati tudi vsem drugim, da je tako. In tu je vendarle nekaj narobe, se nam zdi.

Teško je o tem govoriti, a hočem biti odkrit. V določenih tržaških krogih se moj osebnostni kot tudi obstoj mojega knjižnega opusa sistematično ignorira ali pa je tako sprejet, da izzove predvsem neko skepso, ki ni utemeljena. Razočaran sem nad tako razgledanostjo in hotenim ali nehotenim ocenjevanjem.

Za boljše razumevanje bi nam morda sami hoteli osvetliti svoje literarno hotenje in prizadevanje?

Prizadevam si za vsako ceno iskati človečnost v posamezniku; plemeniti njegov boj, ne da bi prezrl še tako kruto ali klavarno realnost. Človek sam je ustvaril realnost ali pogojeval njene aspekte. Zato je njegova dolžnost, da se reši iz zagate ali pa da uživa sadove svoje prizadevnosti. V tem stremljenju mu hočem pomagati, ga spremljati po najbolj trnovi poti, se morda neštokrat ustaviti in se zazreti v nemočnost trenutka in kraja. Kanček upanja pa je v vsakem mojem delu, v moji pesmi, ki mu mora svetiti skozi temino početij.

Za bližnji prihodnost imate gotovo kake načrte za svojo umetniško dejavnost in uveljavlo v Trstu ali v Gorici?

Najprej bi povedal, da se želim zaposliti pri Tržaškem gledališču. Tržaški »Slovenski klub« namerava prirediti »Večer moje poezije«. Pripravljen imam tudi svojo pesniško zbirko. Izšla bo, če se najde kaka za to pripravljena naša založba. Upanje imam. Na Goriškem sem zbral igralsko skupino idealnih fantov in deklet, ki so se na odrih že uveljavili. Sedaj se tudi pripravljajo za klasičen nastop. Delo je trdo in zahteva dosti potrpežljive vztrajnosti. Toda tudi pri tem delu imam upanje v dober uspeh.

SLOVENSKI PRIMORSKI KOLEDARJI

Bibliografijo sestavil in uvodno študijo napisal MARIJAN BRECELJ ■ 6 ■

1894

KAŽIPOT po pokneženi grofovini goriško-gradiščanski. I. letnik. Uredil in izdal Andrej Gabršček. V Gorici. »Goriška tiskarna« A. Gabršček 1894. (VII) + 123 str. + (34) str. oglasov. 23 x 18. Ilustr.

ROČNI zapisnik za slovensko učiteljstvo. Sestavil Štefan Primožič. V Postojni. Tiskal in založil R. Šeber 1894. (119) str. 16 x 10,5.

1895

ILUSTROVANI stenski koledar goriških narodnih obrtnikov in trgovcev. V Gorici. Tiskala Prva slovenska tiskarna A. m. Obizzi (1895).

KAŽIPOT po pokneženi grofovini goriški in gradiški ter obmejnih krajih kranjskih. Uredil in izdal Andrej Gabršček. II. letnik 1895-96.

V Gorici. Tisk. in zal. »Goriška tiskarna« A. Gabršček 1895. 147 str. + (7?) str. oglasov. 22,5 x 17.

KOLENDAR za navadno leto 1895. Veljaven v goriški nadškofiji. Sestavil cerkven dostojanstvenik [= Andrej Marušič.] V Gorici. Tiskala in založila »Goriška tiskarna« A. Gabršček 1895. 16+ (III) str. 22,8 x 17,2.

ROČNI zapisnik z imenikom šolskih oblastnih in učiteljskih društev na Kranjskem začetkom šolskega leta 1895-96. II. letnik. Sestavil Štefan Primožič. V Postojni. Tisk. in zal. Rih. Šeber 1895. 8°.

1896

KAŽIPOT po pokneženi grofovini goriški in gradiški ter obmejnih krajih kranjskih. Ure-

dil in izdal Andrej Gabršček. III. letnik 1896-97. V Gorici. Tiskala in zal. »Goriška tiskarna« A. Gabršček 1896. 8°.

KOLENDAR za prestopno leto 1896. Veljaven posebnost v goriški nadškofiji. II. letnik. [Uredil Andrej Marušič.] V Gorici. Nat., izd. in zal. »Goriška tiskarna« A. Gabršček 1895. (II) + XVIII + 128 str. + (55) str. oglasov. 21,8 x 14.

ROČNI zapisnik z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem začetkom šolskega leta 1896-97. III. letnik. Sestavil Štefan Primožič. V Postojni. Tisk. in zal. Rih. Šeber 1896. 8°.

1897

KOLENDAR za goriško nadškofijo za navadno leto 1897. III. letnik [Uredil Andrej Marušič.] V Gorici. Nat., izd. in zal. Goriška tiskarna A. Gabršček 1896. XLIV + 176 + 43 str. + (III) str. oglasov. 21,5 x 14.

(dalje)

I Tržaškega

Pust na Opčinah

V soboto popoldne smo imeli na Opčinah zdaj že tradicionalni pustni sprevod s kronanjem kralja Pusta III. na Brdini. Uspeh predlanskega in lanskega pustnega sprevoda je privabil tudi letos veliko ljudi iz mesta in okolice, tako da so bili pločniki ulic, po katerih se je pomikal sprevod (na vozech) popolnoma zasedeni od gledavcev. V sprevodu sta igrali dve godbi.

Domiselne skupine

Nekatere skupine so bile res domiselne in so pokazale velik smisel za humor in za aktualnost, tako npr. kontovelska, ki je prikazovala tragikomične prizore na mejnih blokih, kjer bi se radi »turisti«, zlasti oni z daljnega jugoslovanskega juga, s čim več blaga za prodajo v Trstu ali tam nakupljene čim bolj neopazno »zmazali« mimo ca-

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

pr i r e d i

v nedeljo, 23. februarja, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu

nastop folklorne skupine

TINE ROZANC

iz

Ljubljane

Vstopnina 500 lir, dijaki in pevci z izkaznico zboru 300 lir.

rinikov obeh držav, hoteč utajiti celo nahrbtnik, iz katerega je gledala (vsaj ob tej priložnosti) cela svinjska glava. Skupina iz Ban je vozila na svojem vozu »lekarno Rullo« s krepko prečrtanimi slovenskimi napisi in z reklamami za zelo čudna zdravila »za odspredaj« in »za odzadaj«, med drugim tudi za ricinusovo olje, ki ga je ponujala kar zastoj. Gledavcem ni bilo težko uganiti, na koga je to merilo, in smeha se ni manjkalo. Smejali se niso, kot je slišati, le prizadeti. Zgoničani pa so se ponorčevali iz počasnosti birokracije. Simboliziral jo je polž, na poti iz Rima v Trst, obložen s praznimi obljubami.

»Nastop Rokovnjačev«

V nedeljo zvečer je nastopila v Finžgarjevem domu zabavno-glasbena skupina »Rokovnjači« iz Ljubljane, ki jo Openci že po-

znajo po lanskem gostovanju. Zato so spet napolnili dvorano. In ni jim bilo žal. Simpatični fantje so jih prijetno zabavali s popevkami, glasbo in šalami ter poželi obilo ploskanja. Želimo, da bi nas še obiskali. Upamo, da bo takrat lahko prišel z njimi tudi mali pevček, ki zaradi obolelosti tokrat ni mogel priti.

V torek je bil na vrsti sprevod malih pustnih šem. V njem je korakalo mnogo ljubkih malih mask, številni kar ob rokah svojih mamic. Žal jih letos ni spremljala godba.

Na splošno pa je potekal letošnji pust na Opčinah nekam mirno in skoro nekoliko apatično, če izvzamemo sobotni sprevod. Predvsem je bilo opaziti na cestah malo posameznih mask, celo otroških, medtem ko v prejšnjih letih ni manjkalo maskiranih otroških skupin, ki so hodile po cestah in tudi po hišah. Opaziti je, da jih ponekod ljudje zelo grobo sprejmejo, kar otroke odvrča od »samostojnega« pustovanja. Zdi se, da smisel za brezskrbno pustno veselje pojema, prav tako tudi fantazija ljudi. Isto — in še bolj — je bilo opaziti tudi pri pustovanju v Trstu.

—0—

DOSEŽEN SPORAZUM ZA TRŽAŠKO OBČINO MED KRŠČANSKO DEMOKRACIJO, SOCIALISTI, REPUBLIKANCI IN SLOVENSKO SKUPNOSTJO

Delegacije strank leve sredine in Slovenske skupnosti so končale pogajanja za ustanovitev organske večine na tržaški občini in za pripravo skupnega programa za prihodnja tri leta delovanja občinske uprave, ki jo vodi župan Spaccini. Vsebina doseženega sporazuma vsebuje — kot poročila tiskovna agencija Italija v svojem slovenskem biltenu — vse programske točke, ki bodo dale pečat delovanju mestne uprave v prihodnjih letih; poleg tega sporazum vsebuje tudi skupno stališče, ki ga bodo uveljavili ob obnovitvi organov krajevnih ustanov.

Zaradi bližnje predložitve občinskega proračuna za leto 1969 in bodočih dopolnil petletnega načrta so štiri stranke sklenile, da pustijo nespremenjeno sedanjo sestavo občinskega odbora in da bodo spremenili

njegovo strukturo v prihodnjem jesenskem zasedanju.

Pokrajinski tajnik krščanskodemokratske stranke Sergio Coloni je izrazil zadovoljstvo za doseženi sporazum med štirimi strankami leve sredine za tržaško občino, do katerega je prišlo po dolgih in težkih pogajanjih.

»Po več letih — je rekel Coloni — so politične sile, ki so osvojile načela leve sredine, sprejele skupen in organski sporazum, ki predvideva popoln program za prihodnja leta delovanja mestne uprave pod vodstvom župana Spaccinija. Težavnost pogajanj z ene strani priča o zapletenosti položaja in reševanja problemov, ki so značilni za sedanji gospodarski in civilni razvoj mesta, z druge strani pa prikazuje voljo, ki so jo konkretno pokazale štiri stranke, da se trudijo, da zagotovijo občini upravo, ki bo sledila smernicam politike leve sredine, s skupnim naporom pri reševanju mnogih obstoječih vprašanj.«

V sedanjem političnem trenutku — je dodal pokrajinski tajnik Krščanske demokracije — zavzema posebno važnost pristop Slovenske skupnosti po prekinitvi prejšnjih sporazumov, ki so bili doseženi ob začetku Spaccinijeve uprave. Rešitev manjšinskih vprašanj je vedno predstavljal obveznost v politiki KD.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUSTVO »TABOR« - OPCINE

V nedeljo, 23. februarja, ob 17. uri v prosvetnem domu

PREŠERNOVA PROSLAVA

Nastopata mladinski pevski zbor iz Sežane in otroški pevski zbor Glasbene matice z Opčin. - Nastopi solistov in recitatorjev.

Vstop prost

Dvorana ogrevana z novimi pečmi.

Beneška Slovenija

Robič

OBMEJNI PREHODI

Mejni prehodi v Beneški Sloveniji postajajo vedno bolj važni, a so tudi najslabše urejeni za vedno bolj naraščajoči promet. Preko meje pri Robiču je šlo lansko leto več kot milijon ljudi. Urejen je pa še vedno kot prve dni »odprte« meje. Zdaj pa namepravajo urediti cestišče na bloku tako, da bo imelo tri pasove. Posodobili ga bodo tudi tako, da bo stal na sredi poseben kiosk za obmejne stražnike, ki pregledujejo potne dovolilnice. Preko vsega prehoda bodo tudi razpeli pločevinasto streho.

Podobno bodo preuredili s sodelovanjem jugoslovanskih oblasti tudi prehode pri Učejci. Na jugoslovanski strani bodo tudi popravili cesto do Žage pri Srpenici. Pripravljajo se tudi možnosti prehoda pri Livku s potnimi listi.

Meja se mora vedno bolj odpirati posebno zaradi turizma, ki je zajel te kraje.

Srednje

BELA SMRT

V soboto zjutraj je koračil po globokem snegu v breg proti Gnidovici poštni sel Modest Gerončič. Pri zaselku Dupe je nenadoma opazil osebni avto skoraj docela v sneg zakopan poleg ceste. Čudno se je zdelo možu, da so luči odprte, saj je bilo že okrog osme ure zjutraj, in da motor šumi.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLACANIH LIR 300.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ST. 10

TEL. ST. 38-101, 38-045

BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

SOLNISKA STAVKA

Stavke slovenskih profesorjev v Gorici se je udeležilo 99 odstotkov oseb. Javnost in starši so popolnoma razumeli težnje in prizadevanja slovenskih profesorjev, ki po žrtvovalno opravljajo svojo službo brez pravega staleža in priznanja. Stavka je potekala mirno in dostojno. Sindikat je poslal na pristojna mesta svoje zahteve in bo še nadaljeval s stavkami, če se šolske oblasti ne bodo zganile.

Ker imajo goriški slovenski profesorji svoje posebne želje in težnje, so bili prisiljeni stavkati posebej in sami zase. Zato se niso udeležili v sredo splošne stavke italijanskih kolegov, katerim so poslali solidarne pozdrave; prav tako tudi slovenskim kolegom v Trstu ob njih stavlki za svoje zadeve.

METAN V MESTU

Kakor vse kaže bomo že po dveh mesecih kurili in kuhali z metanom namesto s plinom. Cevi so že napeljavane do Soče in preko sedanjega jezca za krminske namakalne naprave na drugi breg, kjer se priključijo mestnemu omrežju. Vsako uro bodo cevi dovajale po pet tisoč kubičnih metrov plina. Cena bo znašala za gorilni plin 34 lir na kubičen meter, za kuho pa 75.

FOLKLORNI NASTOP

V soboto 22. t. m. bo v Katoliškem domu v Gorici folklorni večer. Prireja ga Slovenska prosvetna zveza, nastopila pa bo folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane. Začetek je ob 20.30. Vstopnina znaša 500 lir, za dijake in pevce z izkaznico pa 200 lir.

- Hanalska dolina

Pogledal je skozi zastrta okna in je z grozo opazil v avtu dva moška, dozdevno mrtva. Sel je brž sklinal ljudi in opozoril orožnike in druge reševalce iz doline. S težavo so priganili do kraja nesreče in so ugotovili, da sedita v avtu mrtva Jurij Piccinini, 29 let star, iz Raven doma in 32-letni Hermenegild Floreančič iz Oblice. Zdravniška preiskava je dognala, da sta se oba zadušila že pred osmimi urami zaradi izhlapevanja plinov v zaprtem avtu.

Orožniki pa so še dognali, da sta bila v avtu še dva prijatelja, in sicer 19-letni Garbac in Borgu. V petek zvečer so se vsi štirje mudili do polenajstih v gostilni v Oblici. Potem so se odpeljali, že v snežnem metežu proti Gorenjemu Trbiju. Na razpotju pri Gnidovici se je avto ustavil zaradi snežnih zametov. Ves trud ni nič pomagal, vozilo se je ustavilo. Garbac in Borgu sta se odpravila peš proti domu v bližini, tovariša sta pa sklenila počakati jutra v zavetnem avtu. Dočkala sta pa smrt, ker ni bilo zraku v popolnoma zaprtem avtu, kjer se je razvil ogljikov dvokis. Proti večeru so prenesli oba mrtveca v Oblico in pripravili pogreb. Vsa soseska se je zgrnila okrog mladih žrtev hude zime. Piccinini je delal v Svici. Zadnja leta je bil doma, ker se je pred leti pohabil. Floreančič je pa bil doma za mesarja.

Iz Goriške

Spominska svečanost v Podgori

V nedeljo, 16. t. m., je bila v Podgori slovesna spominska svečanost v čast pokojnemu Lojzetu Bratužu, po katerem je goriška občina imenovala trg pred cerkvijo.

Po spominski maši v natlačeni cerkvi se je zbrala na trgu kljub mrazu in dežju velika množica domačinov in gostov k spominski svečanosti. Najprej so nastopili pevci pod Klanjščkovim vodstvom, katerim so se pridružili tudi stari pevci še iz Bratuževe šole, in so globoko občuteno in prisrčno zapeli nekaj pesmi pokojnega skladatelja, kateremu so prav v Podgori dali fašisti izpiti smrtni napoj. Solze so bile v očeh marsikoga, ki se je spomnil, kako je trpel blagi Lojze samo, ker je ljubil in učil slovensko pesem v cerkvi, v društvih in v družbi. Te misli je lepo prikazal dr. Brešan v uvodnem nagovoru. Sledile so posrečene

recitacije, nato zopet pevski zbori in govori msgr. Močnika o tedanjih cerkvenih in prosvetnih razmerah, ko je pokojni Bratuž razmahnil svojo široko dejavnost. Govorila sta še dr. Sfiligoj in v imenu starih Lojzetovih prijateljev še dr. Simčič. Ob koncu je dr. Brešan povzel glavne misli proslave v italijanščini. Za zaključek je pomnožen pevski zbor »M. Filej« pod Jericijevim vodstvom mogočno zapel še zadnje skladbe.

Ljudstvo so pa posebno ganile Lojzetove pesmi »Kraguljčki« in »Kaj viharjev bi se bali«, ki so jih domači in goriški pevci tako prisrčno zapeli. Množica je kljub neugodnemu vremenu vztrajala na trgu več kot eno uro, saj je občutila, da se poklanja možu, ki je živel in dal življenje za boljše čase svojega ljudstva.

Mnogi so izrazili željo, da bi se vzdala na pročelje kake hiše na trgu Lojzeta Bratuža kaka večja spominska plošča. Upamo, da se bo tudi ta želja izpolnila in da se bo Bratužovo delo za prosvetno življenje v Podgori in povsod drugod pravilno ocenilo.

V torek zvečer ob osmi uri bo podgorska farna skupnost priredila večer, posvečen življenju in delu Lojzeta Bratuža. Govoril bo njegov tesni prijatelj prof. Bednarik.

Pripravlja se tudi ponatis razširjene spominske knjige »Čisti žrtvi v svetel spomin«, ki je tajno izšla po njegovi smrti, a so jo tedanje črne oblasti kar besno iskale in zaplenjevale.

-0-

Pevma

POTREBNI NAPISI

Te dni smo čakali novost, o kateri se je že dalj časa govorilo. Ob vratih v šolsko poslopje je dala občinska uprava vzdati majhno ploščo s slovenskim napisom osnovne šole. Podobne tablice so dobile tudi šole v Podgori in Stmavru. Novi napisi so pač skromna zadeva, a nas kljub temu veseli, ker je goriška občina s tem dejanjem tudi javno pokazala, da so v Pevmi Slovenici. Da je tam slovenska šola, že tako vsi domačini dobro vemo. Trajalo pa je vendar dokaj časa, da smo prišli do napisa, ki tudi tuju pove, da je v Pevmi šola za slovenske otroke in da bivajo v kraju slovenske družine.

Pa se bo bržkone marsikateri tujec začudil, ko ne bo ugledal slovenskega napisa tudi na poslopju otroškega vrtca. Vprašal se bo, ali morda postanejo otroci slovenskih družin Slovenci šele, ko stopijo v osnovno šolo, medtem ko obiskujejo šele ostroški vrtec niso iste narodnosti?

Takih smešnih primerov smo v času »čiste« demokracije že kar vajeni, kot vzrok pa navajajo možje, ki jim gre demokracija težko iz srca, nekake pravne razloge. Osnovne šole ima v oskrbi mestna občina, otroške vrtce pa ustanova ONAIR. Ta in njeni voditelji pa še niso prišli tako daleč, da bi spoznali, da so v otroškem vrtcu slovenski otroci in da bi tja po vsej pravici morali postaviti tudi slovenski napis.

GORISKI MUZEJI

Goriški muzej v Attemsovi palači na Kornu bo kmalu menjal svoj sedež. Pokrajinska uprava ga namerava prenesti na Grad, v palačo Contavalle, kjer je bil nekoč deški zavod. Na ta način bodo združeni na Gradu zgodovinski, obrtni in vojni muzej.

V palači na Kornu, ki je ena najlepših stavbarskih umetnin v Gorici in delo znamenitega Pacassija, bo ostala umetniška galerija. Služila pa bo predvsem za razstave kulturne prireditve in sestanke. Poleti pa bodo v graščinskem parku organizirali simfonične koncerte, kakor že lansko poletje.

Koren bo postal nekakšno goriško kulturno središče. Za večje kulturne prireditve pa bo na razpolago velika dvorana v bodoči palači deželne vlade v ulici Roma.

Pisma uredništvu

Prejeli smo:

Ze nekaj let prirejajo naša društva ali samo skupine vaških fantov tako imenovane tridnevne šagre, ki se ponavadi končajo z izbiranjem lepote ali zvezdice večera.

Te »šagre« nimajo same po sebi kakega visokega kulturnega znaka, vendar so izraz naših ljudi, ki morajo poleg vsakdanjega dela najti tudi čas, da se razvedrijo in poživijo slovensko družabnost, posebno v teh časih, ko se vsakdo sam peha za boljše življenje.

Vendar bi bilo potrebno tudi pri takih zgolj družabnih prireditvah paziti, da se izberejo zares domači godbeni in pevski zbori, ki bodo igrali in peli, kar čuti slovensko srce. S tem v zvezi hočem tudi omeniti, da rastejo v matični državi ansambli kot gobe po dežju in jih tudi ni težko najti. Vendar se mnogi teh krožkov ne odzovejo vabilom s te strani z dobro voljo in so tudi finančno prezahtevni.

Upam, da bodo te vrstice dobrohotno razumljene in da bodo tudi naše fantovske družabne prireditve imele v prihodnjem poletju bolj domače vzdušje.

Opazovalec

RODITELJSKI SESTANEK

Ravnateljstvo Nižje srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10, sporoča, da bo v nedeljo, 23. februarja, ob 10.30 v šolskih prostorih roditeljski sestanek.

Vabljeni so starši in njihovi namestniki.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Šestdesetletnica pisatelja Metoda Turnška

Dne 21. februarja praznuje svoj življenjski jubilej, svojo 60. letnico pisatelj in dramatik, liturgist in etnograf, prof. dr. Metod Turnšek, ki je pred 13 leti zapustil Trst, kjer je bil 10 let na slovenski srednji šoli profesor za slovenščino in zgodovino, in se naselil na Rebrci na Koroškem, kjer je prevzel ne samo dušnopastirstvo, ampak je skozi vsa leta razvijal veliko kulturno dejavnost. Hodil je poučevat slovenščino in zgodovino na kmetijsko šolo v Tinje, sodeloval je pri celovškem radiu z nešteti oddajami, kulturnimi, narodopisnimi, zlasti v priljubljeni oddaji »Na dom obuja mi spomin«, ter v ljudskem mesečnem koledarju. Glasila kot »Naš tednik«, revijo »Vero in dom«, »Nedeljo« ter Mohorjeve koledarje je polnil s svojimi tehtnimi zgodovinskimi in religioznimi članki in seve tudi z literarnimi prispevki. Izdal je v Celovcu cirilmetodijski zbornik »Kraljestvo božje« in marijanski zbornik »Gospa Sveta«. Najbolj je znan po svojem Rimskem misalu, ki je leta 1960 izšel pri Mohorjevi v Celovcu.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

V nedeljo, 23. t.m., ob 21. uri

JOSIP TAVČAR
RED MORA BITI
farsa v dveh dejanjih

(ogled komisije Jugoslovanskih gledaliških iger
»Sterijino pozorje« iz Novega Sada)

—0—

NEIL SIMON
ZARES ČUDEN PAR
komedija v treh dejanjih

Prevod: DUSAN TOMSE

Scena, kostumi in režija: JOZE BABIC

Scena izdelana v delavnicah SG pod vodstvom
DEMETRIJA CEJA

V soboto, 22. februarja 1969 - ob 21. uri -
Premierski abonma

V ponedeljek, 24. februarja 1969 - ob 20.30 -
Sportni abonma

V sredo 26. februarja 1969 - ob 20. uri -
Dijaški abonma

V soboto, 1. marca 1969 - ob 20.30 -
Abonma Red A

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav.

Objavil pa je na Koroškem tudi svoja literarna dela, tako leta 1959 veliko dramo »Kralj Samo in naš prvi vek, leta 1966 dramski scenarij na čast sv. Cirilu in Metodu z naslovom »Zvezdi našega neba« in lani (1968) dramsko delo »Krst karantanskih knezov«. Pa tudi njegova pripovedna dela so izšla na Koroškem v Slomškovi založbi, in sicer zgodovinska višarska povest »Božja planina« in zgodovinski roman z Rebrce »Stoji na Rebrci grad«. V ljubljanski »Družini« je v zadnjem desetletju objavil dve slovenski stvaritvi, obe povezani s Koroško, najprej dvodelni medvojni roman »Med brati« ter medvojni višarski povest »Na Višarjih zvonik«. To povest bo sedaj izdal tudi v knjigi. Tiskajo jo v Gorici. Posvetil jo bo primorskim znancom.

Če še omenimo dve bogoslovni knjigi »Krst v prvi Cerkev« in »S krstom v Kristusovo Cerkev«, katerih prva je izšla tudi v nemščini, potem upravičeno rečemo, da prof. dr. Metod Turnšek zavzema danes v slovenskem slovstvenem udejstvovanju častno mesto, vsekakor pa se častno pridružuje vrsti štajerskih rojakov, Slomšku, Sketu, Mešku, ki so kot književniki Koroški darovali svojega duha in svoje srce. Kar pa zadeva našo najstarejšo koroško zgodovino, zlasti krščansko, pa prof. dr. Turnšek orje najgloblje brazde in nam odkri-

va iz potlačene zemlje našo slavno preteklost in našo narodno čast.

Sam je v intervjuju izjavil o sebi:

»Bržčas je vsem slovenskim besednim umetnikom (pesnikom in pisateljem) že od Vodnika, Prešerna in Slomška sem domača hiša, domača vas, domač kraj vir prvega umetniškega navdiha. Iz domačije so črpali in še črpajo naši književniki. Domač kraj, kjer je doma rod, kjer teče domača veseda, je prvi oblikoval in še oblikuje pesnika in pisatelja, ker mu vtisne nepozabne lepote v dušo, ker njegov jezik, njegov govor obogati z bogatstvom poetičnega, vznesenega izrazoslovja. Domač kraj z roditelji je še vedno merodajen, odločujoč. Sleherni besedni umetnik ali književnik »vnaša« v skupni jezikovni narodni zaklad svoje bisere, odraža deželo, iz katere izhaja ali katero predstavlja. Kakor ima sleherna slovenska domača pokrajinska beseda v našem slovstvu vso domovinsko pravico, tako je pa tudi oznaka književnika s pokrajinskimi imenom samo častna. Častno je za Otona Zupančiča in Vinka Beličiča, da sta Belokranjca, častno je za Ivana Trinka, da je Benečan, t.j. beneški Slovenec, častno za Prežihovega Voranca, Milko Hartmanovo, Valentina Polanška, da so Korošci. Enako je častno za Meška, da je Panonec.

Mene slovstveni zgodovinar dr. Slodnjak označuje za Panonca. In docela upravičeno, ker sem doma iz Panonije, čeprav šele na njenem robu, namreč za Ptujem na levem bregu Drave. Moja »draga vas domača« je Budina, prva vas od Ptuja v smeri proti Ormožu, Središču odn. proti Varaždinu in Zagrebu. Ta vas je v zgornjem delu (bliže mesta) bila bolj gosposka, v spodnjem delu pa je bila docela kmetijska (želarska) in narodno trdna. Zlasti velja to za njeno stransko zaselje, za budinske Koče. To zaselje je stran od cestnega

hrupa in se med njivami, travniki in gozdovi končuje pri deroči Dravi. In v teh Kočah se eni domačiji pravi »Pri Zelenkovi«. Zelenkova domačija, nizka, s slamo krita, že 100 let stara hiša je moj rojstni dom. Na misel mi prihaja Gregorčičeva pesem: »mogočna nisi in ne prostorna in stavil te umetnik ni...« Pri nas vse to velja. Tisti, ki je hiško postavil z dvojnimi vhodom in z dvojnimi ubornimi stanovanjem, je bil materin stric, Zelenkov Jura iz Spuhlja. Hišo je postavil v Lackovi dniki in je okoli nje bilo le za krpo zemlje: za okol in ograd in za majhen sadovnjak, ki je hkrati bil pašnik. Hlev je premogel le eno kravo, v skednju je mogel stati voz in slamorezni stol, svinjak je imel le dve veči in koriti. Nad njim je bil kurnik. In vendar je ta domek, čeprav ga je bilo le za bobek, zame bil tako bogat in mi tako drag, da bi ga z nobenim drugim ne zamenjal. Posreben in pozlačen je bil ves z nečim velikim, neizraznim, obdan s toploto in skrbjo materinega in očetovega srca...«

»Študiral sem leta 1922 v zavodu v Stični, pa smo bili povezani z državno klasično gimnazijo v Ljubljani. Vse gimnazijske izpite sem polagal pred ljubljanskimi profesorji in v Ljubljani 1930 tudi maturiral. Bogoslovje sem dovršil na ljubljanski bogoslovni fakulteti leta 1935. Moja prva služba je bila uredništvo »Kraljestva vožjega«, ki sem ga prevzel za univ. prof. dr. Fr. Grivecem, in uredništvo liturgične revije »Božji vrec«, ki sem jo sam ustanovil.

Ljubljanski škofijski ordinariat mi je poveril nalogo, da pripravim izdajo slovenskega rimskega misala. Lotil sem se težavnega dela.

Med vojno sem leta 1942 promoviral za doktorja bogoslovja. Takoj za tem sem pohitel z delom pri misalu. Ta je leta 1944, t.j. pred 25. leti, tudi izšel. Hkrati pa sem že pripravil izdajo slovenskih verskih običajev z naslovom »Pod vernim krovom«. Dve knjigi sta izšli med vojno v Ljubljani, dve pa po vojni v Gorici. Prav to delo, nabiranje narodopisnega blaga, me je prineslo na Primorsko. Tukaj sem pa našel tudi ugodna tla za svoj pisateljski razvoj...«

18. in 19. številka revije „Most“

Zadnja, dvojna, 18. in 19. številka revije »Most« prinaša na uvodnem mestu nekoliko preveč čustveno napisan članek Rafka Dolharja »Rekvijem za veliko iluzijo«, o obisku na Češkoslovaškem. To nesrečno državo je obiskal malo pred sovjetskim vdorom. V članku skuša podati takratno vzdušje iz retrospektive, že po okupaciji, zato tudi tak naslov. Nekateri izrazi vplivajo danes še skoraj malo neresno, kot na primer »starejši slovanski brat«, pri čemer misli Ruse — morda je hotel zapisati večji slovanski brat, kajti češka zgodovina ni nič mlajša, sega celo precej dalje nazaj kakor ruska, »slovanski narod«, ker tak narod ne obstaja, in podobno. Nekam čudno tudi vpliva, da uporablja Dolhar sicer zelo hude izraze za vzhodno-nemško vojaštvo, ki je zasedlo Češko, na primer: »Nemške oklepne divizije gazijo slovanska tla«, imenuje jih »Tevtoni« itd., komaj pa spregovori o sovjetskih divizijah, kakor da so Čehi mislili samo na nemškega satelita, ko so risali kljukaste križe na sovjetske tanke. Mislim, da bi se bilo dalo pisati o obisku na Češkem bolj stvarno, posebno ker vemo, da Dolhar zna pisati. Očitno je napisal svoj članek v naglici in mu dal preveč priložnostni značaj, kar je škoda, ker gre vendar za direktno pričevanje o češkem dogajanju.

V spomin na lani umrlega Jakoba Solarja je ponatisnjen esej »Pri koreninah našega življenja«, ki ga je objavil Solar točno pred tridesetimi leti v Kocbekovi reviji »Dejanje«. V njem izraža vero v slovenstvo in izraža misli, ki se zde, kot bi bile zapisane danes, kot na primer: »Čemu torej v zadnjih desetletjih, že skoraj stoletje ta čuden strah pred smrtjo, kakor da nas obletava angel smrti? Mar ga nam vzbuja šibkost in ostarelost naših narodnih sil, ali nove zunanje nevarnosti, ki so nas zajele? Saj nam prej stoletja in stoletja nihče ni varoval naše narodne samobitnosti, pa smo vendar kljub bridkim preskušnjam obstali.«

Te in druge Solarjeve misli se zazde še pomembnejše pri branju naslednjega prispevka, to je članka Aleša Lokarja »Dialog z Borisom Pahorjem«, kajti zazdi se nam kot da bi Lokar polemiziral s Solarjem glede njegovega pojmovanja

slovenstva. Za Lokarja je pri Slovencih vse alpski provincializem, kar ni očitno mediteransko. Lokar je sploh velik pesimist: »Dejstvo pa je...«, piše, »da je naše današnje stanje v zamejstvu in domovini skrajno konservativno: o tem se lahko prepričaš, če vzameš v roke časopis, revijo ali knjigo. Slovenci skorajda nimamo dobrega domačega filma, dobre domače knjige ali vsaj časopisa...«

Mislim pa, da je ravno obratno res: da je Slovenija danes zelo zanimivo bojišče naprednih in konservativnih sil, kar bi moralo vzbujati evropsko pozornost in jo delno tudi vzbujajo, če pomislimo npr. na reportaže Enza Betizze ali na pisanje »Neue Zürcher Zeitung«, »Economista« itd. Lokar tudi polemizira z Borisom Pahorjem, pri čemer pa je opaziti, da zamenjuje Pahorjev pojem »slovenske samobitnosti« s folkloro in etnografskimi elementi, zato se spotika ob kozolce, o katerih Pahor najbrž vendar ne misli, da so bistvo slovenske samobitnosti. Lokarju tudi ne ugajajo etnografske in etimološke raziskave o etničnem izvoru Slovencev, ker je očitno mnenja, da je na tem polju že vse raziskano in jasno ter je potemtakem vsak nadaljnji trud na tem področju nesmiseln ali celo smešen. Razloge za to pozna seveda le on.

Poleg obširnega povzetka iz prvega dela knjige »Integralni humanizem« francoskega personalističnega filozofa Jacquesa Maritaina najdemo v reviji kot drugi filozofski prispevek meditacijo Marjana Rožanca »Fotografija in "jaz"« o »naravi tesnobe«. Napisan pa je v precej težkem slogu. Marjan Rožanc je prispeval tudi novelo »Samomorilca«. Pesmi so objavili v tej številki Peter Kovačič, Vili Stegu in Irena Žerjal-Pučnik.

V »Feljtonih« in »Zapiskih« na koncu najdemo nekaj zanimivih prispevkov, kot na primer kritično poročilo Irene Žerjal-Pučnik o slovenskih filmskih scenarijih in reportažo »Meje arhitekture«.

—0—

E. Z.

Na Češkem bosta izšli v prevodu dve knjigi Edvarda Kocbeka. Kocbekove pesmi pa so tudi v antologiji poezije jugoslovanskih narodov, ki je izšla te dni na Norveškem.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

DELOVANJE SD BREG

Odbojka

Prejšnji teden se je pričelo mladinsko žensko in moško odbojarsko prvenstvo. Na prvenstvu nastopata tudi moška in ženska ekipa S. D. Breg, ki sta dosegli do sedaj sledeče rezultate:

Moški: Bor - Breg 2:0

Ekipa je nastopila v sledeči postavi: Pangerc, Slavec, Lavriha V., Lavriha F., Zerjal in Sancin.

Zenske: Na tem prvenstvu so Brežanke odigrale že tri tekme, a žal niso dosegle še točke. Prvo srečanje s »Fari« so izgubile z 2:0. V prvem setu so Brežanke povedle, a niso znale izkoristiti prednosti ter tako prepustile zmago nasprotnicam. V drugem setu je bila igra bolj izenačena. »Fari« je prešla v vodstvo, a so Brežanke kmalu povedle in dalj časa vodile do stanja 13:13, ko se je nasprotnicam posrečilo preiti v vodstvo in zmagati.

V nedeljo so Brežanke odigrale tekmi proti »Boru« in »Omi«. Proti »Boru« se niso mogle upirati in tako so Borovke z lahkoto povedle v obeh setih. Proti »Oma« je bila tekma precej izenačena, a so nasprotnice zmagale zaradi statične igre Brežank.

»Breg« je nastopil v sledeči postavi: Corradini, Turko, Ota, Manin, Slavec Miranda in Slavec Franca, Sancin, Zobec, Boneta, Zerjal, Sancin Marta.

»Fari« - »Breg« 2:0 (15:9, 16:14)

»Oma« - »Breg« 2:0 (15:12, 15:6)

»Bor« - »Breg« 2:0 (15:8, 15:4)

Prva ženska ekipa je odigrala v okviru »Zimskega mednarodnega turnirja« tekmi proti »Boru«.

V prvem srečanju so Brežanke z lahkoto zmagale z 2:0. V povratni tekmi pa so zmagale Borovke z 2:1. Brežanke so v tej tekmi zaigrale slabo in niso mogle kljubovati razigranim nasprotnicam.

»Breg« - »Bor« 2:0 (15:10, 15:7)

»Bor« - »Breg« 2:1 (15:11, 8:15, 15:13)

Nadalje je 1. ekipa odigrala še tekmo proti »Poreču«, vedno v sklopu Zimskega mednarodnega turnirja. Tekma se je končala v korist Porečank.

Brežanke, ki niso nastopile v popolni postavi, so prikazale res lepo in tehnično igro in bi zaslužile tudi zmago.

Nastopile so v sledeči postavi: Pavletič, Glabjan, Hmeljak, Slavec, Barut in Kofol.

»Poreč« - »Breg« 2:1 (15:9, 9:15, 15:13).

Zensko italijansko prvenstvo »B« lige:

V nedeljo se je pričelo državno prvenstvo »B« lige in »Breg« se je pomeril s šesterko »Sokola« iz Nabežine. Zaradi slabega vremena pa tekme niso mogli dokončati. Ob prekinitvi so vodile Brežanke z 2:1. Končni rezultat setov je bil: »Breg« - »Sokol« 15:4, 9:15, 15:12. Ob prekinitvi pa je bilo stanje 4:4. »Breg« je nastopil v postavi: Pavletič, Klabjan, Hmeljak, Slavec, Corradini, Rapotec, Kofol in Barut.

Za nedeljo, 23. t. m., je na sporedu tekma »Breg« - »AGI« Gorica ob 10.30 na stadionu I. Maj. Mladinke pa bodo odigrale v petek tekmo proti »Zarji« iz Bazovice ob 19.30, ravno tako na stadionu.

Nogomet

Mladinsko nogometno prvenstvo:

»S. Sergio« - »Breg« 5:2.

»Breg«: Hrvatich, Slavec, Gerli, M. Krmeč, Berdon, Cuk, V. Krmeč, Glavina, Zerjal.

V tej tekmi so Brežani, ki so nastopili v nepopolni in okrnjeni postavi, doživeli svoj najhujši poraz. Lahko pa trdimo, da takega neuspeha niso zaslužili. Že v 8' p.p. so povedli z V. Krmečem z 1:0 in obdržali svojo prednost do 36' p.p. V tem času so popolnoma nevtralizirali nasprotnikov napad, da vratar ni skoro imel dela. Šele proti koncu prvega polčasa se je nasprotnikom s silovitim protinapadom posrečilo izenačiti.

V 1' d.p. so nasprotniki, ki so nastopili v najboljši postavi in vključili celo dva igralca, ki navadno nastopata v prvem moštvu, povedli z 2:1. To je Brežane potrlo, kar so izrabili nasprotniki in dosegli še 3 gole, kajti izmučeni Brežani jim skoro niso nudili odpora. V 27' d.p. je Berdor

s krasnim kazenskim strelom zmanjšal razdaljo na 5:2. S tem se je tekma dejansko zaključila. Se enkrat moramo igravce — kljub porazu — pohvaliti za njihov nastop.

Za nedeljo sta na sporedu tekmi:

»Breg« - »Arsenale« - mladinci v Nabežini ob 13.00.

»Breg« - »Edera« B - 3. kategorija. K. B.

Bor gladko zmagal v Aosti

Borovi odbojkarji so preteklo soboto gostovali v Aosti. Uspešno so gostovali proti tamkajšnji ekipi Godioz, kljub temu, da so potovali dolgih dvanajst ur. Poleg tega so igrali brez Uršiča. Pred tekmo so se torej precej bali, da bi se jim dolga vožnja in odsotnost Uršiča maščevali. Vendar je mladi Starc, ki je nadomestil Uršiča, pripravil najlepše presenečenje tega srečanja. Zaigral je sigurno in zrelo, tako da je lahko plava ekipa že od vsega začetka igrala mirno in urejeno. Zmaga plavih ni bila nikoli v dvomu in le v drugem setu jim je domača šesterka nudila resnejši odpor. Odličen nastop je tokrat opravil tudi mladi Klavdij Veljak. Končni rezultat: Godioz Aosta Bor 0:3 (9, 12, 2).

Košarkarji klonili v Pordenonu

Borovi košarkarji, ki nastopajo v promocijski ligi, so prejšnjo nedeljo nastopili v Pordenonu proti ekipi Libertas. Igrati so morali kar brez treh standardnih igralcev. Razen Sancina in Rudeža je tokrat manjkal tudi odlični Savo Spacal. Poleg tega si je Sirk že v prvi minuti zvil nogo in moral zapustiti igrišče. Kljub vsemu temu pa so plavi opravili povsem zadovoljiv nastop. Zelo dobro sta tokrat zaigrala Zavadlal in Fabjan, v obrambi pa je bil zelo uspešen Čermelj. Domačini se morajo za zmago zahvaliti predvsem odličnemu črncu Brownu, ki je sam dosegel 24 točk.

Končni rezultat: Libertas Pordenone - Bor 58:42 (23:16).

Bor je nastopil v naslednji postavi: Fabjan 10, Kafol 1, Starc 6, Sirk, Kralj, Ambrožič 10, Čermelj, Zavadlal 15.

Sodobno kmetijstvo

Kratki teden tudi za živinorejce?

Problem proste nedelje ni vprašanje, ki zanima samo natakarje, šoferje javnih vozil, bolniško osebje itd., ampak tudi živinorejce. Delo v izmeni je marsikje omililo problem. V živinoreji, posebno pri pridelovanju mleka, se v vedno večji meri pojavlja vprašanje, kako priti do molznega osebja ob nedeljah. Idealno bi bilo, da bi na kak način odpravili predvsem nedeljsko večerno molžo. Splošni napor delovnih ljudi, da bi skrajšali delovni teden, se kaže tudi pri vzreji molznih krav, posebno zato, ker je problem nedeljskega oskrbovanja klavne živine marsikje že rešen.

V Franciji skušajo na eni strani odpraviti nedeljsko večerno molžo, na drugi strani pa zakasnitvi nedeljsko jutranjo molžo za tri do 4 ure. Doseženi rezultati so zelo spodbudni. Izgubo pri mleku izravna prihranek pri stroških z molznim osebjem, ki ga je treba ob nedeljah več plačati. Znanstveniki so skušali ugotoviti tudi morebitne posledice, ki jih je imela odprava nedeljske večerne molže. Poskusi, ki so trajali tudi do sedem let, so pokazali, da so krave z visoko proizvodnostjo najmanj prizadete. To velja tudi za krave, ki imajo že nekaj laktacijskih dob za seboj. Zakasnitev nedeljske jutranje molže za tri do štiri ure ni imelo posebnih negativnih posledic, na vsak način mnogo manj kot odprava večer-

ne molže. V prvih tednih po odpravi nedeljske večerne molže so krave izgubljale mleko. Toda ni bilo opaziti, da bi odprava večerne molže imela kakšen poseben negativen vpliv na zdravstveno stanje krav molznic, niti ni bilo opaziti kakšne spremembe pri seskih. Na vsak način pa so uvedli temeljitejšo in bolj pogosto pregledovanje vimen zaradi možnega vnetja vimen, do katerega utegne priti pri preobremenitvi vimen.

Letne izgube so znašale pri odpravi nedeljske večerne molže in istočasni zakasnitvi jutranje molže tri do štiri odst. letne proizvodnje. Brez zakasnitve nedeljske jutranje ure pa je izguba dosegla pet do sedem odstotkov.

Zmrznjene jedi se uveljavljajo

Zmrznjene jedi so uvedli v ZDA že leta 1942, v Evropi pa komaj pred nekaj leti. Temu primeren je tudi pomen, ki ga ima ta vrsta prehranske proizvodnje v obeh celinah. Pred skoraj 30 leti so zmrznjene jedi (skuhane ali popolnoma pripravljene jedi od navadnih do specialitet, v porcijah ali celo grižljajih) dosegle pri ameriški prehrani delež 25—30 odst. Dandanes je delež zmrznjenih jedi narasel na 70 odst. Kmalu bo dosegel 90 odst. Američanke so v veliki večini zaposlene in nimajo časa, da bi tako pogosto kuhale, kot to delajo Evro-

pejke (že v sami Evropi je prišlo do velikanskih razlik v načinu življenja). V Ameriki se zmrznjenih jedi ali »convenience foods« poslužujejo tudi tiste ženske, ki niso zaposlene izven doma. Predvsem je bilo za tako razširjenost zmrznjenih jedi odločilno dejstvo, da so te jedi boljše in bolj zdrave od navadnih jedi. Evropejci seveda ne zaupajo povsem novim jedem. Brez dvoma pa se bo ta način pripravljanja jedi razširil tudi pri nas. Prišlo bo nekega dne do korenite spremembe, ki bo poslovnim ljudem s poslušom prinesla mnogo zaslužka. Kot rečeno, ne gre zamo za kvalitetnejšo hrano, katere priprava nam prihrani obilo časa, gre tudi za vprašanje denarja. Zmrznjene jedi stanejo manj kot navadne jedi. Še pred leti je bil delež dohodkov, ki so jih Američani namenili prehrani okoli 22-23 odst., dandanes znaša le 17 odst. In prav gotovo se ta proces ne bo ustavil pri tej številki. Hrana postaja vedno cenejša iz preprostega razloga: zmrznjene jedi omogočajo znižanje stroškov pri razpečevanju, prodaji, prevozu, manj je izgub z ostanki, manj je izgub zaradi pokvarjenih jedi itd.

Odvzem kmetijskega kredita dvema bankama

Zakladni minister je preklical dvema bankama — ena od teh je Banca Popolare Giuliana s sedežem v Trstu — dovoljenje za kreditne operacije na kmetijskem področju. Do tega koraka je prišlo zaradi pre-majhnega vpliva in učinka, ki sta ga banki imeli na področju kmetijskih posojil. Banca Popolare Giuliana je delovala v občinah Gradež in Tržič ter v goriški pokrajini.

ZGODBA O

Bučku

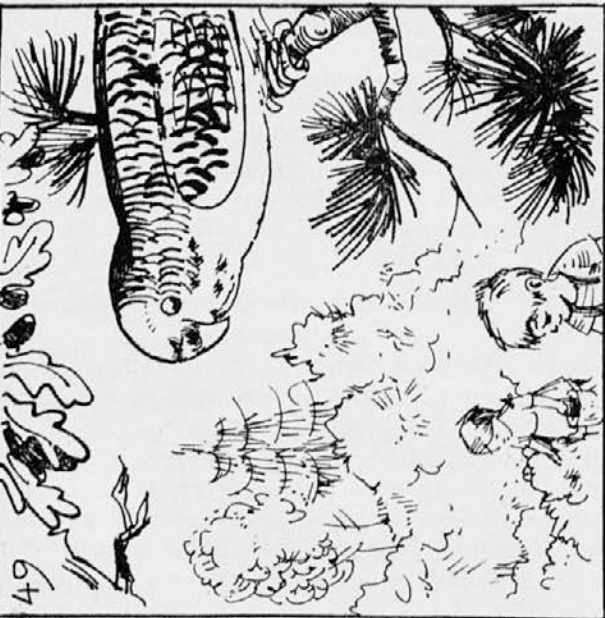
»Bučko, takoj domov, nekdo te išče!«
»Nimam časa,« se je zadržal Bučko in jo že brisal za Marjanco.

»Pa če ti rečem, da je nujno. Se spominjaš sosede šojce?«
Zdaj je Bučka premagala radovednost. Za hip se je pomisljal, nato pa se s težkim srcem ozrl po Marjanci in odletel proti svojemu gnezdu.

kitkami. Vsa črna je bila okoli ust. Bučko se je tako razveselil, da se ni mogel niti ganiti. Zahreščal je:
»Pet je ura!«

Toda Marjanca ga v gozdnem živžavu ni slišala. Vstala je odšla z Markob domov.
Bučko je hotel za njima, prav takrat pa je priletel Jakopin.

49. Bučko se je rad sladkal z borovnicami. Večkrat je srečal otroke s košaricami, ki so prav kakor on nabirali borovnice. Zmeraj se jim je umaknil na varno med gosto zelenje. Nekega dne, ko je komaj priletel na pašo, se je zdržnil ob znanem glasku:
»Marko, pet je ura!«

Tam med borovnicami je sedela Marjanca s štirlečimi

»To je ona!« je presunljivo zakričal Jurček Soja in bruhnil v jok.

Veverica, ki je bila mehkega srca, je začela strašno smrkati, vmes pa si je vihala mokre brke. Boter Jez je prišel na dan s pametno in junaško besedo:

»Rešiti jo moramo. Če smo rešili Bučka iz živalskega vrta, bomo pa še teto Sojo od strica Tičarja.«
Na gozdni jasi in bližnjih vejah se je pisana družba zbrala na posvet.

»To je Jurček Soja. Njegovo mamo so ujeli na limanice in od takrat je ni več videl. Ti si nam večkrat pravil o sosedi Soji, zato zdaj vsi mislimo, da je tista njegova mama.«

Spet so začeblijali drug čez drugega.
»Soseda Soja je imela na eni nogi krepelji manj, je rekel Bučko.

50. Doma je bil cel živžav. Na veji je otožno čepel črn šojin mladič, veverica ga je materinsko tolašila. Boter Jez je od spodaj nekaj kričal, naokoli so se čeblijaje gnetle kavke, trje mladi kosi so bili strmeči gledalci z odprtimi kljuni. Ko sta priletela Bučko in Jakopin, so začeli vsi vprek nekaj razkladati.

Bučko jih ni prav nič razumel. Sele potem, ko se je Jakopin ustopil kot izkušen govornik in povzel besedo, je Bučko izvedel, za kaj gre.